

AYAKKABI, YARI MAMUL/MAMUL DERİ VE DERİ SARACİYE ÜRÜNLERİNE ÇEVRE ETİKETİ VERİLMESİNE DAİR

KRİTERLER

MADDE 1- Bu kriterler, 19.10.2018 tarihli ve 30570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Çevre Etiketleri Yönetmeliği” kapsamında belirlenmiştir.

MADDE 2- “Ayakkabı, Yarı Mamul/Mamul Deri ve Deri Saracıye Ürünleri” ürün grubu; ayağı korumak veya örtmek üzere tabana sahip tüm ayakkabılar (günlük, spor, çocuk, iç mekân, moda, bot, sandalet, terlik), tabaklanmış deri (yarı mamul ve mamul) ile deri saracıye (çanta, cüzdan, kemer, valiz, eldiven vb.) ürünlerini kapsar. Bu ürün grubu; elektrikli veya elektronik bileşen içeren ayakkabılar, tek kullanımlık ayakkabılar, taban kaplamalı çoraplar ve oyuncak ayakkabıları kapsamaz. Diğer Çevre Etiketleri kriterlerinde tanımlanmış olan ürün grupları (örneğin tekstil ürünleri) bu kapsamda değerlendirilmez.

MADDE 3- “Ayakkabı, Yarı Mamul/Mamul Deri ve Deri Saracıye Ürünleri” ürün grubu için belirlenen Çevre Etiketleri kriterleri ve ilgili değerlendirme ve doğrulama gereklilikleri 5 (beş) yıl süreyle geçerli olacaktır. Beş yıllık süre içinde, Çevre Etiketleri Kurulu tarafından gerekli görüldüğünde kriterler güncellenebilecektir. Çevre Etiketleri Kurulu’nun uygun görüşüne istinaden kriterlerin geçerlilik süresi uzatılabilir.

TANIMLAR

Bu kriterler kapsamında aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

Astar/astar kumaşı: Ayakkabı ve deri saracıye ürünlerinde, sayanın/ürün gövdesinin iç yüzeyini kaplayan iç katmandır; ayakkabılarda çoraplık (iç taban yüzeyi) bu tanıma dahildir. Malzeme kumaş, deri veya sentetik olabilir.

Bileşen: Nihai ürünü oluşturan her türlü parça ve malzeme (ör. saya/gövde paneli, astar, dış taban, iç taban/çoraplık, kulp/askı, dikiş ipliği, yapıştırıcı hatları, kaplama/finish/kenar boyası, metal aksesuar ve diğer donanım elemanları). Bileşen tanımı; üretim/işlem süreçlerini değil, nihai üründe bulunan veya nihai ürün üzerinde kalan parça, malzeme ve uygulamaları kapsar.

Birincil ambalaj: Ayakkabı, yarı mamul/mamul deri veya deri saracıye ürününün son kullanıcıya/nihai tüketiciye teslimi için ürünle birlikte sunulan; ürünü doğrudan saran veya ürünle birlikte satışa sunulan ve ürünün korunmasını, taşınmasını ve sunumunu sağlayan nihai ambalaj.

Deri saracıye ürünleri: Nihai ürünün toplam kütlesinin (tüm bileşenler dahil) en az %60’ı EN 15987’ye göre tanımlanan, gerçek deri kullanılarak üretilen saracıye ürünleri.

Dış taban: Ayakkabının zemine temas eden ve sayayla birleştirilen alt bölümü (Topuklu ayakkabılarda topuk dış tabana dahildir.)

Doğal olarak biyo-bozunur madde: TS EN ISO 14593, OECD 302 A, TS EN ISO 9887, OECD 302 B, TS EN ISO 9888, OECD 302 C test yöntemlerinden birini kullanarak yapısındaki çözünmüş organik karbonun %70'inin 28 gün içinde bozunabilir veya teorik maksimum oksijen tüketiminin veya karbon dioksit üretiminin %60'ının 28 gün içinde gerçekleştiğinin gösterildiği madde.

Ham deri: Hayvandan yüzülmesini takiben herhangi bir kimyasal veya mekanik işleme tabi tutulmamış, bozulmayı önlemek amacıyla yalnızca tuzlama, soğutma veya dondurma gibi geçici koruma yöntemleri uygulanmış olabilen, henüz tabaklanmamış deri.

IPM Pamuk: BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) IPM programı veya Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayımlanmış “Entegre Mücadele Projelerinin Yürütülmesi Hakkında Talimat¹” ilkelerine uygun olarak yetiştirilmiş pamuk.

Kaplama/finisaj/kenar boyası: Deri/tekstil yüzey veya kenarlarına uygulanan, görünüm ve dayanıklılığı artırmaya yönelik kaplama, vernik, finisaj ve kenar boyaları.

Kolay biyo-bozunur madde: OECD 301 A, TS EN ISO 7827, OECD 301 B, TS EN ISO 9439, OECD 301 C, OECD 301 D, TS EN ISO 10708, OECD 301 E, OECD 301 F, TS EN ISO 9408 test yöntemlerinden biri kullanılarak 28 gün içinde yapısındaki çözünmüş organik karbonun %70'i bozulan veya 28 gün içinde teorik maksimum oksijen tüketiminin veya karbondioksit üretiminin %60'ının gerçekleştiği madde.

Kulp/askı: Deri saraciye ürünleri için ürünün taşınmasını sağlayan bant/şerit/elemanlar.

Mamul deri: Yarı mamul derinin boyama, yağlama, kurutma ve finisaj işlemleri tamamen tamamlanmış, istenen renk, yüzey, tutum ve performans özelliklerini kazanmış, ayakkabı, çanta, giysi, döşemelik ve benzeri nihai ürünlerin üretiminde doğrudan kullanılmaya hazır deri materyali.

Metal aksesuar/donanım: Tokalar, fermuarlar, sürgüler, perçinler, halkalar, çıtçıtılar, kapsüller vb. metal parçalar.

Plastik: Sentetik veya yarı sentetik polimer esaslı, ısı ve basınç altında şekillendirilebilen malzeme.

Saya: Ayakkabının üst yapısal bölümü (Bir ya da birden fazla malzemeden oluşabilir ve daha sonra dış tabanla birleşerek ayakkabıyı oluşturur. Saya, astarı ve iç tabanı da içerir).

Uçucu organik bileşikler (UOB): 293,15 K'de buhar basıncı 0,01 kPa ve üzeri olan ya da kullanım koşullarında buna karşılık gelen uçuculuğa sahip organik bileşikler (EN 14602'de tarif edildiği şekilde).

Yarı mamul deri: Ham derinin temizleme, kireçleme, tabaklama vb. temel deri işleme aşamalarından geçirilerek biyolojik bozulmaya karşı kalıcı olarak stabilize edilmiş, ancak yüzey finisajı gibi nihai işlemleri henüz tamamlanmamış olan ara ürün (Wet-blue ve Crust Deri dahil; pikle deri hariç).

¹ https://www.tarimorman.gov.tr/Belgeler/Mevzuat/Talimatlar/gkgm/entegre_muc_proje_yurut_talimat.pdf

Yapıştırıcı: Ürün bileşenlerinin birleştirilmesinde kullanılan her türlü yapıştırıcı ve bağlayıcı karışımdır.

KRİTERLER

Ayakkabı, Yarı Mamul/Mamul Deri ve Deri Saraciye Ürünleri ürün grubuna Çevre Etiket vermesine dair kriter başlıkları aşağıdaki gibidir:

1. Derinin, pamuğun, ahşabın ve mantarın, yapay selüloz liflerinin ve plastiklerin menşei
2. Ham derinin tabaklanmasında su tüketiminin azaltılması ve kısıtlamalar
3. Deri, tekstil ve kauçuk üretiminden suya deşarjlar
4. Uçucu organik bileşikler (UOB)
5. Üründe ve ürün bileşenlerinde zararlı maddeler
6. Kısıtlı Maddeler Listesi
7. Dayanıklılığa katkıda bulunan parametreler
8. Ambalajlama
9. Ambalaj üzerinde bilgilendirme

DEĞERLENDİRME VE DOĞRULAMA GEREKLİLİKLERİ

Her bir kritere ilişkin değerlendirme ve doğrulama gereklilikleri, ilgili kriter başlığı altında belirtilmiştir.

Başvuru sahibinden, kriterlere uygunluğunu kanıtlamak amacıyla beyan, belge, analiz, test raporu ya da diğer kanıtların sunulmasının istendiği durumlarda; söz konusu kanıtlar, uygunluğuna göre başvuru sahibinden, tedarikçisi/tedarikçilerinden ve/veya onların alt tedarikçisi/tedarikçileri temin edilebilir.

Kriterler için belirlenmiş test yöntemlerinden farklı bir yöntemin kullanılması durumunda, söz konusu yöntemin denkliğinin Bakanlık tarafından kabul edilmesi koşuluyla alternatif yöntemler de kullanılabilir.

Bakanlık (Türkiye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı), TS EN ISO/IEC 17025 standardına göre TÜRKAK tarafından akredite edilmiş laboratuvarlar tarafından yapılan testleri ve TS EN ISO/IEC 17021-1 ve TS EN ISO/IEC 17065 standartlarına göre TÜRKAK tarafından akredite edilmiş belgelendirme kuruluşları tarafından düzenlenen yönetim sistemi ve ürün belgelerini tanır. (TÜRKAK tarafından akredite edilmiş kuruluşların listesine TÜRKAK'ın resmî internet sitesi üzerinden ya da <https://asist.turkak.org.tr/tr/accreditation/accreditationagencysearch> adresinden erişim sağlanabilir.) Değerlendirme ve doğrulama gereklilikleri kapsamında yapılması zorunlu olan testler ve/veya düzenlenmesi zorunlu olan belgeler için; akredite bir laboratuvar ve/veya yönetim sistemi belgelendirme kuruluşu ve/veya ürün belgelendirme kuruluşunun bulunmadığının belgelenmesi halinde, TS EN ISO/IEC 17025 ve/veya TS EN ISO/IEC 17021-1 ve/veya TS EN ISO/IEC 17065 standartlarına göre akreditasyon şartı aranmaz.

Maddelerin veya karışımların sınıflandırılmasına ilişkin olarak; 11.12.2013 tarihli ve 28848 ikinci mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 'Maddelerin ve Karışımların Fiziko-Kimyasal, Toksikolojik ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak Test

Yöntemleri Hakkında Yönetmelik' hükümleri ya da uluslararası tanınmış bilimsel ilkelerle veya uluslararası prosedürlere uygun olarak doğrulanmış yöntemler göz önünde bulundurulmalıdır.

Başvuru sahibi, 11.08.1983 tarihli ve 18132 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Çevre Kanunu" ve bu kanuna istinaden yürürlüğe giren mer'i mevzuat kapsamında gerekli yükümlülüklerini yerine getirmiş olmalıdır. Bu doğrultuda, ÇED Kararı, Çevre İzin ve Lisans Belgesi, Sıfır Atık Belgesi vb. Bakanlıkça talep edilecek diğer belgeleri sunmakla yükümlüdür.

Başvuru sahibi, üründe kullanılan tüm homojen malzeme ve parçaları listeleyen bir malzeme listesini sunar. Listede her bileşen malzemenin ağırlığı, gram cinsinden ve saya ile dış taban ağırlığının yüzdesi olarak ifade edilir. Nihai ürünün toplam birim ağırlığı belirtilir.

Kriter 6, Ek-1'de yer alan Kısıtlı Maddeler Listesi'ne atıfta bulunmaktadır. Bu liste, kısıtlamaların kapsamını ve ilgili doğrulama yöntemlerini ortaya koymaktadır.

Uygun görülmesi durumunda, Bakanlık destekleyici bilgi/belge talep edebilir ve bağımsız doğrulama yapabilir.

KRİTERLER

KRİTER 1. Derinin, pamuğun, ahşabın ve mantarın, yapay selüloz liflerinin ve plastiklerin menşei

Kriter 1.1. Deriye ilişkin gereklilikler

Ayakkabı ve deri saraciye ürünleri için kullanılan derinin Türkiye Çevre Etiketleri'ne veya ISO 14024'e uygun bir başka Tip I etikete sahip olması durumunda, Kriter 1.1(a) ve (b)'yi karşıladığı kabul edilir.

Kriter 1.1 (a) Deri

Yalnızca süt veya et üretimi için yetiştirilen hayvanlardan elde edilen deri kullanılmasına izin verilir.

Ayakkabının saya veya dış taban bileşeninin deri içeriği, ilgili bileşenin ağırlıkça %10'dan fazla olduğunda bu kriter uygulanır.

Deri saraciye ürünleri için; deri içeriği ürünün ağırlıkça %10'dan fazla olduğunda bu kriter uygulanır.

Yarı mamul ve mamul deri için bu kriter doğrudan uygulanır; herhangi bir içerik oranı eşiği aranmaz.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, yarı mamul ve mamul deri veya ham deri tedarikçisinden elde edeceği uygunluk beyanını sunar. Beyanda, yarı mamul/mamul deri üreticisinin, kullanılan ham deri üzerinde uygunluk doğrulama kontrolleri yürüttüğü ve nihai üründe kullanılan mamul derinin, süt veya et üretimi için yetiştirilen hayvanlardan geldiği belirtilir.

Türkiye Çevre Etiketleri veya ISO 14024'e uygun Tip I etikete sahip yarı mamul/mamul deri kullanılıyorsa, ilgili çevre etiketi/eko etiket belgelenir.

Kriter 1.1 (b) Yasaklanmış deri türleri

Uluslararası Doğa Koruma Birliği'nin (IUCN) "Tehdit Altındaki Türlerin Kırmızı Listesi"²'nde yer alan sınıflandırmaya göre nesli tükenmiş, doğada nesli tükenmiş, kritik tehlike altında, tehlike altında, hassas ve neredeyse tehdit altında türlerden elde edilen deriler nihai üründe kullanılmayacaktır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, menşe hayvanı belirten ve yukarıda sayılan türlere ait ham derinin kullanılmadığını ifade eden uygunluk beyanını ham deri tedarikçisinden sağlayacaktır.

Türkiye Çevre Etiketleri veya ISO 14024'e uygun Tip I etikete sahip yarı mamul/mamul deri kullanılıyorsa, ilgili çevre etiketi/eko etiket belgelenir.

Kriter 1.2. Pamuk ve diğer doğal selülozik tohum lifleri

Ayakkabının saya veya dış taban bileşenlerinin pamuk içeriği, ilgili bileşenin ağırlıkça %10'undan fazla olduğunda bu kriter uygulanır.

Deri saraciyeye ürünleri için; pamuk içeriği ürünün ağırlıkça %10'dan fazla olduğunda bu kriter uygulanır.

Ağırlıkça %70 veya daha fazla geri dönüştürülmüş içeriğe sahip pamuk, Kriter 1.2 gerekliliğinden muaftır.

Geri dönüştürülmüş lif olmayan pamuk ve diğer doğal selülozik tohum lifleri (bundan sonra "pamuk" olarak anılır) için, organik pamuk (bkz. Kriter 1.2(a)) veya IPM pamuğu (bkz. Kriter 1.2(b)) biçiminde asgari içerik aranır.

Türkiye Çevre Etiketleri'ne veya ISO 14024'e uygun bir başka Tip I etikete sahip tekstil ürünlerinin, Kriter 1.2'yi karşıladığı kabul edilir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi, kritere uygunluk beyanı sunar. Türkiye Çevre Etiketleri veya ISO 14024'e uygun Tip I etikete sahip tekstiller kullanılıyorsa, ilgili çevre etiketi/eko etiket belgelenir.

Uygulanabilir olduğu durumlarda, geri dönüştürülmüş içeriğin, ham maddenin yeniden işlenmesine kadar izlenebilir olması gereklidir. Bu izlenebilirlik, bağımsız üçüncü taraflarda gerçekleştirilen gözetim zinciri sertifikasyonu ile veya hammadde tedarikçileri ve geri dönüşümcüler tarafından sağlanan belgelerle doğrulanır.

Kriter 1.2 (a) Organik üretim standardı

Üç yaş altı çocuk ayakkabıları hariç olmak üzere, üründe kullanılan geri dönüştürülmemiş pamuk içeriğinin en az %10'u, 18.08.2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" hükümlerine veya benzer uluslararası düzenlemelere uygun olarak yetiştirilmiş organik olmalıdır. Organik pamuk içeriği,

² <http://www.iucnredlist.org>

organik koşullarda yetiştirilmiş pamuk ve organiğe geğiş sũrecindeki pamuk (transitional organic cotton) iğerebilir.

ũ yaş altı ocuk ayakkabılarında kullanılan geri dũnũřtũrũlmemiř pamuğun en az ağırlıkça %95'i organik pamuk olmalıdır.

Organik pamuk, konvansiyonel veya IPM pamuk ile karıştırılacaksa, karışımdaki konvansiyonel/IPM pamuk, geniiği değiştirilmiş organizma (GDO) tũrlerinden elde edilmemiş olmalıdır.

Organik içerik beyanı, organik içeriğin en az %95 olduğu durumda yapılabilir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya tedarikçisi, organik pamuk içeriğine ilişkin uygunluk beyanı sunar ve bunu menēe ũlke/ũlkelerin bağımsız kontrol kuruluşları tarafından dũzenlenmiř ũretim ve denetim uygunluk kanıtlarıyla destekler. Tũrkiye’de organik pamuk için 18.08.2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ‘‘Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yũnetmelik’’ uyarınca alınmış belge/sertifika; yabancı menēeli organik pamuk için AB 834/2007, ABD Ulusal Organik Programı (NOP) veya AB’nin ticaret ortaklarınca kabul edilen eşdeğer dũzenlemelere uygunluk kanıtları kabul edilir. Asgari organik içerik, yıllık pamuk alım miktarı ve her bir ũrũn bazında belirtilir; bu kapsamda, sertifikalı pamuk miktarını gũsteren işlem kayıtları ve/veya faturalar ibraz edilir. Karışımlarda kullanılan konvansiyonel veya IPM pamuğun çeşit uygunluğunu doğrulamak amacıyla, yaygın genetik modifikasyonlara yũnelik tarama testleri geçerli kanıt olarak kabul edilir.

Kriter 1.2 (b) Entegre Zararlı Yũnetimi (IPM) ilkelerine gũre pamuk ũretimi ve pestisit kısıtlaması

ũ yaş ũřtũ ocuk ayakkabılarında kullanılan geri dũnũřtũrũlmemiř pamuk lifinin, ağırlıkça en az %20’si IPM pamuk olmalıdır. ũ yaş altı ocuk ayakkabılarında bu oran en az %60’tır. IPM pamuğu; aldikarb, aldrin, kamfeklor (toksafen), kaptafol, klordan, 2,4,5-T, klordimeform, sipermetrin, DDT, dieldrin, dinoseb ve tuzları, endosũlfan, endrin, heptaklor, heksaklorobenzen, heksaklorosikloheksan (tũm izomerler), metomifos, metil paratyon, monokrotofos, neonikotinoidler (klotianidin, imidaklopid, tiyametoksam), paratyon, pentaklorofenol gibi maddeler kullanılmadan yetiştirilmiş olmalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi, 1.2(b)’ye uygunluk beyanı sunar ve geri dũnũřtũrũlmemiř pamuk lifinin en az %20’sinin (ũ yaş altı için %60’ının) IPM pamuk programlarına katılan çiftçiler tarafından yetiştirildiğini ve/veya ũũncũ tarafça sertifikalandırılmış IPM sistemleri kapsamında denetlendiğini kanıtlar. Doğrulama, her menēe ũlke için yıllık bazda ya da ũrũnde kullanılan tũm IPM pamuğuna ait sertifikalar ũzerinden yapılır.

Başvuru sahibi veya IPM pamuk tedarikçisi, IPM pamuğunun 1.2(b)’de kriterinde listelenen maddeler kullanılmadan yetiştirildiğini de beyan etmelidir. Bu maddelerin kullanımını yasaklayan IPM sistemlerinden alınmış sertifikalar kanıt olarak kabul edilir.

Kriter 1.3. Sũrdũrũlebilir ahşap ve mantar

Bu kriter, ayakkabının saya veya dış tabanlarının ahşap ya da mantar içeriğinin, ilgili bileşenin ağırlıkça %10’dan fazla olduğu durumda uygulanır.

Tüm ahşap ve mantar malzemeler, TÜRKAK'tan Orman Sertifikasyonunun Onaylanması Programına (PEFC) veya eşdeğer bir programa göre akredite olmuş belgelendirme kuruluşları tarafından menşe zinciri sertifikalarıyla belgelendirilmiş olmalıdır.

Tüm ahşap ve mantar malzemeler; GDO'lu türlerden elde edilmemeli ve TÜRKAK'tan PEFC programı veya eşdeğer bir program için akredite olmuş belgelendirme kuruluşları tarafından verilen, geçerli sürdürülebilir orman yönetimi sertifikalarıyla belgelendirilmiş olmalıdır.

Bir sertifikasyon sistemi (PEFC veya dengi), bir ürün veya üretim hattında sertifikasız malzemenin, sertifikalı ve/veya geri dönüştürülmüş malzemeyle karıştırılmasına izin veriyorsa, ahşap veya mantar bileşeninin en az ağırlıkça %70'i, sürdürülebilir sertifikalı malzeme ve/veya geri dönüştürülmüş malzeme olmalıdır.

Sertifikasız malzeme, yasal olarak tedarik edilmesini sağlayan bir doğrulama sistemi kapsamında olmalı ve ilişkin sertifikasyon gereksinimlerini karşılamalıdır.

Orman ve/veya menşe zinciri sertifikalarını veren belgelendirme kuruluşları akredite olmalı veya söz konusu belgelendirme programı tarafından tanınmalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi, üründe kullanılan tüm ahşap ve mantar için geçerli ve bağımsız olarak sertifikalandırılmış gözetim zinciri sertifikasıyla desteklenen bir uygunluk beyanı sunmalıdır. Ayrıca, ahşap/mantar malzemelerin en az %70'inin, sürdürülebilir orman yönetimi ilkelerine göre yönetilen ormanlardan veya alanlardan ve/veya ilgili bağımsız gözetim zinciri sertifikasyon sisteminin gerekliliklerinin karşılayan geri dönüştürülmüş kaynaklardan geldiğini göstermelidir. TÜRKAK'tan PEFC veya eşdeğeri sistemler için akredite olmuş belgelendirme kuruluşlarının düzenlediği sertifikasyonlar kabul edilecektir. Eğer ilgili sertifikasyon sistemi, tüm birincil malzemenin GDO'suz türlerden elde edilmesini şart koşmuyorsa, bunu kanıtlamak için ek kanıt sunulmalıdır.

Eğer ürün sertifikasız birincil malzeme içeriyorsa; sertifikasız birincil malzeme içeriğinin ağırlıkça %30'u aşmadığına ve bu malzemenin yasal olarak tedarik edildiğine dair kanıt sunulur.

Kriter 1.4. Yapay selüloz lifleri (viskoz, modal ve liyosel dahil)

Bu kriter, ayakkabının saya veya dış tabanının yapay selüloz lifi içeriğinin, ilgili bileşenin ağırlıkça %10'undan fazla olduğu durumda uygulanır.

Deri saraciye ürünleri için; yapay selüloz lifi içeriği ürünün ağırlıkça %10'dan fazla olduğunda bu kriter uygulanır.

Ağırlıkça %70 veya daha fazla geri dönüştürülmüş içeriğe sahip yapay selüloz lifleri bu kriterden muaftır.

Geri dönüştürülmemiş liflerinin en az %25'i, BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından tanımlanan sürdürülebilir orman yönetimi ilkelerine göre yetiştirilmiş ahşaptan üretilmiş olmalı; kalan kısmı yasal ormancılık ve plantasyonlardan sağlanan kağıt hamurundan gelmelidir.

Türkiye Çevre Etiketleri'ne veya ISO 14024'e uygun bir başka Tip I etikete sahip tekstil ürünlerinin, Kriter 1.4'ü karşıladığı kabul edilir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi, kritere uygunluk beyanı sunar. Eğer Türkiye Çevre Etiketleri veya ISO 14024'e uygun Tip I etikete sahip tekstil malzemesi kullanılıyorsa, etiket belgesi sunulur. Aksi takdirde, başvuru sahibi, lif üreticisinden, selüloz liflerinin sürdürülebilir orman yönetimi ilkelerine göre yetiştirildiğini ve/veya yasal kaynaklardan elde edildiğini gösteren, geçerli ve bağımsız üçüncü taraf sertifikalı gözetim zinciri sertifikalarını temin etmelidir. Bu amaçla; Orman Genel Müdürlüğünce düzenlenen satış/tescil belgeleri ve sevk evrakları, Ticaret Bakanlığınca verilen ithalatta gümrük beyannamesi ve Ticaret Odalarınca verilen menşe şahadetnamesi, gerektiğinde BM Nesli Tehlike Altındaki Türlerin Ticaretine İlişkin Sözleşmesi (CITES) izinleri ile üçüncü taraf sertifikasyonları gibi kanıtlar sunulur.

Uygulanabildiği durumlarda, geri dönüştürülmüş içeriğin, hammaddenin yeniden işlenmesi aşamasına kadar izlenebilir olması gerekir. Bu husus, gözetim zincirinin (chain of custody) bağımsız üçüncü taraflarca belgelendirilmesiyle veya hammadde tedarikçileri ile geri dönüşüm/yeniden işleme tesisleri tarafından sağlanan dokümantasyon aracılığıyla doğrulanmalıdır.

Kriter 1.5. Plastikler

Ürünün hiçbir bölümünde polivinil klorür (PVC) plastik kullanılmamalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi kritere uygunluk beyanı sunar.

KRİTER 2. Ham derinin tabaklanması ve su tüketiminin azaltılması ve tabaklamaya ilişkin kısıtlama

Nihai üründe kullanılan derinin ve/veya yarı mamul olarak piyasaya arz edilen derinin tabaklanması işleminde tüketilen su miktarı, Kriter 2.1'de belirtilen limitlere uygun olacaktır.

Üç yaş altı çocuklara yönelik ürünlerde kullanılan deri, Kriter 2.2'de belirtilen krom ile tabaklama sınırına uygun olacaktır.

Kriter 2.1. Su tüketimi

Bu kriter;

- Ayakkabının saya veya dış tabanının deri içeriğinin, ilgili bileşenin ağırlıkça %10'undan fazla olduğu durumda
- Deri saraciye ürünleri için; deri içeriğinin ürünün ağırlıkça %10'dan fazla olduğunda,

uygulanır.

Yarı mamul ve mamul deri için bu kriter doğrudan uygulanır; herhangi bir içerik oranı eşiği aranmaz.

Ham deriden mamul deri üretiminde yıllık ortalama su tüketimi, Tablo 1'de belirtilen sınırları aşmayacaktır.

Tablo 1. Deri tabaklamada mamul deri için izin verilen azami su tüketim değerleri

Tabaklama süreci/malzeme	Azami su tüketimi
Mamul büyükbaş hayvan derisi	28 m ³ /t deri
Mamul küçükbaş hayvan derisi	45 m ³ /t deri
Bitkisel tabaklanmış mamul deri	35 m ³ /t deri
Mamul domuz derisi	80 m ³ /t deri
Yünlü koyun derisi ve kürk süet için üretilen mamul koyun derisi	180 L/adet deri

Ham deriden yarı mamul deri üretiminde ise, Tablo 1’de belirtilen azami değerlerin %75’i aşılmayacaktır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Tedarik ettiği yarı mamul/mamul deriyi, ayakkabı veya deri saraciye ürünleri üretiminde kullanan başvuru sahibi, deri tedarikçisinden alacağı uygunluk beyanını; yarı mamul ve mamul deri üreten başvuru sahibi ise kendi hazırlayacağı uygunluk beyanını sunar.

Beyanda, başvuru tarihinden önceki son 6 aya ait aylık ortalama değerler esas alınarak üretim miktarı ve buna bağlı su tüketimi belirtilir. Su tüketimi, deşarj edilen atıksu miktarı üzerinden ölçülür.

Kriter 2.2. Deri tabaklanmasına ilişkin kısıtlamalar

Üç yaş altı çocuk ayakkabılarında, iç parçalarda kullanılan (astar ve/veya iç taban) mamul deri, krom içermeyen tabaklama teknolojisi ile tabaklanmış olacaktır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Tedarik ettiği mamul deriyi ayakkabı üretiminde kullanan başvuru sahipleri, deri tedarikçilerinden alacakları uygunluk beyanını; mamul deriyi kendisi üreten başvuru sahipleri kendi uygunluk beyanlarını sunar. Beyanda, ayakkabının iç kısımlarında kullanılan derinin krom içermeyen tabaklama teknolojisi ile tabaklanmış olduğu ve ham derinin işlenmesinde hangi tabaklama maddesinin kullanıldığı belirtilir.

KRİTER 3. Deri, tekstil ve kauçuk üretiminden kaynaklanan atıksu deşarjları

Nihai üründe kullanılacak yarı mamul/mamul deri, tekstil ve kauçuklar; suya yapılan kimyasal oksijen ihtiyacı (KOİ) deşarjlarına ilişkin olarak sırasıyla, aşağıda Kriter 3.1, 3.2 ve 3.3’te verilen sınırlamalara tabidir. Kriter 3.4’te verilen toplam krom sınırlaması, deri tabaklama işlemi için geçerlidir.

Bu kriterlerde verilen sınırlamalar, ayakkabının saya ve dış taban bileşenlerinin deri, tekstil veya kauçuk içeriğinin, ilgili bileşenin ağırlıkça %10’undan fazla olduğunda uygulanır.

Deri saraciye ürünleri için; deri, tekstil veya kauçuk içeriğinin ürünün ağırlıkça %10’undan fazla olduğunda bu kriter uygulanır.

Yarı mamul/mamul deri için Kriter 3.1 ve Kriter 3.4 doğrudan uygulanır; herhangi bir içerik oranı eşiği aranmaz.

Kriter 3.1. Deri tabaklama tesisinden kaynaklanan atıksularda KOİ

Yarı mamul/mamul derinin tabaklandığı tesislerden kaynaklanan atıksuların, tesis içi arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra alıcı ortama yapılan nihai deşarjında, KOİ konsantrasyonu, 250 mg/L'yi aşmamalıdır.

Atıksularını bir kanalizasyon sistemi aracılığıyla merkezi/ortak bir atıksu arıtma tesisine (AAT) deşarj eden deri tabaklama tesislerinde;

- Kanala deşarj edilen atıksu, ilgili kanala deşarj KOİ (veya toplam organik karbon, TOK) standardını sağlamalıdır.
- Alıcı ortama nihai deşarj yapan merkezi/ortak AAT'nin çıkış suyu, ilgili mevzuatta/izin belgesinde tanımlanan deşarj KOİ (ya da TOK) standardını sağlıyor olmalıdır.

Ayakkabı ve deri saraciye ürünleri için kullanılan yarı mamul/mamul derinin, ISO 14024'e uygun bir başka Tip I etikete sahip olması durumunda, Kriter 3.1'in karşılandığı kabul edilir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, TS 2789 veya ISO 6060'a uygun test raporları ve ayrıntılı dokümantasyonla desteklenen uygunluk beyanı sunar. Uygunluk, başvuru tarihinden önceki üç ayın aylık ortalama KOİ konsantrasyonu esas alınarak belgelenir.

Yarı mamul/mamul derinin tabaklandığı tesislerden kaynaklanan atıksu, ortak/merkezi bir AAT'de arıtılıyorsa, başvuru sahibinin deşarj edilen atıksuyun 08.01.2006 tarih ve 26047 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği" veya 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği" gerekliliklerini karşıladığını doğrulayan dokümantasyon vermesi yeterlidir. Sunulan belge/doküman başvuru tarihinden itibaren 6 aydan eski olmamalıdır.

Türkiye Çevre Etiketleri veya ISO 14024'e uygun Tip I etikete sahip yarı mamul/mamul deri kullanılıyorsa, ilgili etiket belgelenir.

Kriter 3.2. Yaş tekstil işlemlerinden kaynaklanan atıksularda KOİ

Yaş tekstil işlemlerinden (dokuma, boyama, baskı ve terbiye işlemleri) kaynaklanan atıksuların, tesis içi arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra alıcı ortama yapılan nihai deşarjında, KOİ miktarı, işlenen tekstilin kilogramı başına 20 g'ı aşmamalıdır.

Atıksular, tesis dışı bir merkezi/ortak AAT'de arıtılarak deşarj ediliyorsa, merkezi/ortak arıtma tesisinin KOİ giderme verimi ve tesisin kanala deşarj ettiği KOİ yükü dikkate alınarak hesaplama yapılır. Türkiye Çevre Etiketleri'ne veya ISO 14024'e uygun bir başka Tip I etikete sahip tekstil ürünlerinin, Kriter 3.2'yi karşıladığı kabul edilir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, TS 2789 veya ISO 6060'a uygun test raporları ve ayrıntılı dokümantasyonla desteklenen uygunluk beyanı sunar. Test sonuçları, başvuru tarihinden önceki en az üç ayın aylık ortalamalarına dayanır.

Veriler; tesis içi AAT ortalama çıkış KOİ değeri esas alınarak hesaplanan KOİ yükünün, kritere uygunluğunu gösterir.

Merkezi/ortak AAT'ye deşarj eden işletmelerde, tesisin kriter uyumu; tesisin AAT'ye verdiği KOİ yükünün, AAT giderim oranı ile arıtma sonrası alıcı ortama deşarj edilen paya çevrilmesi ve bu deşarj payının işlenen tekstil miktarına bölünerek ≤ 20 g/kg koşulunu sağlaması üzerinden

değerlendirilir. Türkiye Çevre Etiketleri veya ISO 14024'e uygun Tip I etikete sahip tekstil ürünleri kullanılıyorsa, ilgili etiket belgelenir.

Kriter 3.3. Doğal ve sentetik kauçuk işleme proseslerinden kaynaklanan atıksularda KOİ

Doğal veya sentetik kauçuk işleme proseslerinden kaynaklanan atıksuların, tesis içi arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra alıcı ortama yapılan nihai deşarjında, KOİ konsantrasyonu, 150 mg/L'yi aşmamalıdır. Bu gereklilik, kauçuk üretiminde kullanılan ıslak prosesler için geçerlidir.

Atıksularını bir kanalizasyon sistemi aracılığıyla merkezi/ortak bir AAT'ye deşarj eden doğal ve sentetik kauçuk işleme tesislerinde;

- Kanala deşarj edilen atıksu, ilgili kanala deşarj KOİ (veya TOK) standardını sağlamalıdır.
- Alıcı ortama nihai deşarj yapan merkezi/ortak AAT'nin çıkış suyu, ilgili mevzuatta/izin belgesinde tanımlanan deşarj KOİ (ya da TOK) limitini sağlıyor olmalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, test raporları ve ayrıntılı dokümantasyonla desteklenen uygunluk beyanı sunar. Test sonuçları, başvuru tarihinden önceki üç ayın aylık ortalamalarına dayanır. Veriler, tesis içi AAT çıkış KOİ değerinin, kriterlere uygunluğunu gösterir.

Doğal ve sentetik kauçuk işleme proseslerinden kaynaklanan atıksu, ortak/merkezi bir AAT'de arıtılıyorsa, başvuru sahibinin deşarj edilen atıksuyun 08.01.2006 tarih ve 26047 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği" veya 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği" gerekliliklerini karşıladığını doğrulayan dokümantasyon vermesi yeterlidir. Sunulan belge/doküman başvuru tarihinden itibaren 6 aydan eski olmamalıdır.

Kriter 3.4. Arıtılmış deri tabaklama atıksularında toplam krom

Yarı mamul/mamul derinin tabaklandığı tesislerden kaynaklanan atıksuların, tesis içi arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra alıcı ortama yapılan nihai deşarjında bulunan toplam krom konsantrasyonu, 1 mg/L sınır değerini aşmamalıdır.

Atıksular, tesis dışı bir merkezi/ortak AAT'de arıtılarak deşarj ediliyorsa, bu kriter uygulanmaz.

Ayakkabı ve deri saracıye ürünleri için kullanılan yarı mamul/mamul derinin Türkiye Çevre Etiketleri'ne veya ISO 14024'e uygun bir başka Tip I etikete sahip olması durumunda, Kriter 3.4'ün karşılandığı kabul edilir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, test raporlarına dayanan uygunluk beyanı sunar. Uygunluk, başvuru tarihinden önceki üç ayın aylık toplam krom ortalamasına dayanır ve numunelerin arıtma tesisi çıkışından alındığı gösterilir. Ulusal mevzuat kapsamındaki diğer deşarj yükümlülükleri saklıdır.

Türkiye Çevre Etiketleri veya ISO 14024'e uygun Tip I etikete sahip yarı mamul/mamul deri kullanılıyorsa, ilgili etiket belgelenir.

KRİTER 4. Uçucu Organik Bileşikler (UOB)

Bu kriter yalnızca ayakkabı ürünleri için geçerlidir.

Nihai ayakkabı üretimi sırasında kullanılan toplam UOB miktarı, ortalamada, 18 g UOB/çift ayakkabı değerini aşmayacaktır.

Kişisel koruyucu donanım olarak sınıflandırılan ayakkabılar için bu sınır değer, 20 g UOB/çift ayakkabı olarak uygulanır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, TS EN 14602’ye uygun olarak nihai ayakkabı üretimi sırasında kullanılan toplam UOB miktarının hesabını içeren uygunluk beyanı sunar. Hesap; gerektiğinde test sonuçları ve dokümantasyonla (satın alınan deri, yapıştırıcılar, bitim/finisaj malzemeleri ve ayakkabı üretimi kayıtları) desteklenir. Ürün, kişisel koruyucu donanım olarak sınıflandırılıyorsa, 02.07.2013 tarihli ve 28695 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılmasına Yönelik Yönetmelik” kapsamında bir onaylanmış kuruluş tarafından düzenlenmiş uygunluk/CE belgesi veya tip inceleme sertifikası kopyası sunulur. Bu belgeler, ulusal mevzuata göre düzenlenmiş eşdeğer kanıtlarla desteklenebilir.

KRİTER 5. Üründe ve ürün bileşenlerinde zararlı maddeler

Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında (KKDİK) Yönetmeliği (Resmi Gazete, 23.06.2017, 30105 Mükerrer) Madde 47 çerçevesinde tanımlanan “yüksek önem arz eden madde” özelliği taşıyan maddeler (SVHC’ler) ve Tablo 2’de listelenen 11.12.2013 tarih ve 28848 Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik (SEA Yönetmeliği) kapsamındaki madde ve karışımların, nihai üründe ve her bir homojen malzemede/parçada varlığı, Kriter 5.1 ve Kriter 5.2.’ye göre kısıtlanacaktır.

Bu kriterin amaçları doğrultusunda yüksek önem arz eden maddeler aday listesi ve SEA Yönetmeliği’nde tanımlanan zararlılık sınıflandırmaları, Tablo 2’de zararlılık özelliklerine göre gruplandırılarak sunulmuştur.

Bu kriter, işleme sırasında özellikleri değişen (yani, artık biyoyararlanılabilir olmayan veya kimyasal değişime uğrayan) madde veya karışımlara uygulanmaz. Bu kapsam, monomerlerin veya katkı maddelerinin kovalent bağlarla bağlandığı polimerizasyon gibi, maddelerin kimyasal olarak değiştiği reaksiyonları içerir.

Türkiye Çevre Etiketi’ne veya ISO 14024’e uygun bir başka Tip I etikete sahip yarı mamul/mamul deri ve tekstil ürünlerinin, bu kriteri karşıladığı kabul edilir.

Tablo 2. Kısıtlanmış zararlılık sınıflarının kategorileri

Kategori 1 Zararlılıklar -SVHC’ler
Kategori 1A ve 1B:

• H340 Genetik hasara yol açabilir • H350 Kansere yol açabilir. • H350i Solunum ile kansere yol açabilir. • H360 Doğurganlığa veya doğmamış çocuğa zarar verebilir. • H360F Üremeye zarar verebilir • H360D Doğmamış çocukta hasara yol açabilir. • H360FD Üremeye zarar verebilir. Doğmamış çocukta hasara yol açabilir. • H360Fd Üremeye zarar verebilir. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi var. • H360Df Doğmamış çocukta hasara yol açabilir. Üremeye zarar verme şüphesi var.
Kategori 2 Zararlılıklar -SEA
Kategori 2: Kanserojen, mutajen veya üreme sistemine toksik:
• H341 Genetik hasara yol açma şüphesi var. • H351 Kansere yol açma şüphesi var. • H361f Üremeye zarar verme şüphesi var. • H361d Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi var. • H361fd Üremeye zarar verme şüphesi var. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi var. • H362 Emzirilen çocuğa zarar verebilir.
Kategori 1 Sucul toksisite:
• H400 Sucul ortamda çok toksiktir. • H410 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.
Kategori 1 ve 2 Akut toksisite:
• H300 Yutulması halinde öldürücüdür. • H310 Cilt ile teması halinde öldürücüdür. • H330 Solunması halinde öldürücüdür.
Kategori 1 Solunum toksisitesi:
• H304 Solunum yoluna nüfuzu ve yutulması halinde öldürücüdür.
Kategori 1 Belirli hedef organ toksisitesi:
• H370 Organlarda hasara neden olur. • H372 Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açar.
Kategori 1 Cilt hassaslaştırıcı:
• H317 Alerjik cilt reaksiyonuna yol açar.
Kategori 3 Zararlılıklar -SEA
Kategori 2, 3 ve 4 Su ortamı için zararlı:
• H411 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki. • H412 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki. • H413 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki yapabilir.
Kategori 3 Akut toksisite:
• H301 Yutulması halinde toksiktir. • H311 Cilt ile teması halinde toksiktir. • H331 Solunması halinde toksiktir. • EUH070 Gözle teması halinde toksiktir.
Kategori 2 Belirli hedef organ toksisitesi:
• H371 Organlarda hasara neden olabilir. • H373 Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara neden olabilir.

Kriter 5.1. Yüksek Önem Arz Eden Maddelerin (SVHC) kısıtlanması

Nihai ürün ve nihai ürünün herhangi bir homojen malzemesi veya parçası, ağırlıkça %0,1'den daha yüksek konsantrasyonlarda SVHC içermemelidir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, nihai ürün ve nihai üründe kullanılan her bir homojen malzeme veya parçası için, ağırlıkça %0,1'in üzerinde SVHC bulunmadığını gösteren uygunluk beyanı sunar. Gerektiğinde bu beyan, ilgili malzeme ya da parçanın tedarikçilerinden alacağı beyan ve/veya analiz raporlarıyla desteklenir.

Türkiye Çevre Etiketleri veya ISO 14024'e uygun Tip I etikete sahip yarı mamul/mamul deri ve/veya tekstil kullanılıyorsa; ilgili etiket/etiketler belgelenir.

Kriter 5.2. SEA Yönetmeliği kapsamında sınıflandırılmış madde ve karışımlara ilişkin kısıtlamalar

Ayakkabıda astar ve iç taban hariç olmak üzere, bu kriter, ayakkabı sayalarında veya dış tabanlarında yer alan herhangi bir homojen malzemenin ya da parçanın bileşenlerinden herhangi birinin ağırlıkça %3'ten fazla olması durumunda uygulanır.

Deri saraciye ürünleri için; ürün içindeki herhangi bir homojen malzeme/parça içinde bulunan herhangi bir madde, söz konusu malzeme/parça ağırlıkça %3'ünü aşıyorsa bu kriter uygulanır.

Yarı mamul/mamul deri için bu kriter doğrudan uygulanır. Yarı mamul/mamul deri, bu kriter kapsamında homojen malzeme olarak değerlendirilir.

Astarlar ve iç tabanlar için, astar veya iç taban yapımında kullanılan herhangi bir homojen malzeme veya parça, aşağıdaki paragrafta belirtilen kısıtlamaya tabi olacaktır.

Tablo 3'te tanımlanan gruplara dahil olan ve Tablo 2'deki SEA Yönetmeliği zararlılık sınıflarına sahip madde ve karışımlar, nihai ürünü oluşturan homojen malzeme veya parçalarda ağırlıkça %0,1'den yüksek konsantrasyonda olamaz.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi; ürünün ve/veya yarı mamul/mamul derinin ve kullanılan her bir homojen malzemenin, belirtilen sınırların üzerinde SEA zararlılık sınıfında madde veya karışım içermediğini gösteren uygunluk beyanı sunar. Bu beyan gerektiğinde tedarikçi beyanları ve/veya analiz raporlarıyla desteklenir.

Tablo 3. Kriter 5.2'nin uygulanacağı madde ve karışım grupları

Biyosidal ürünlerin aktif maddeleri
Boyarmaddeler (mürekkepler, pigmentler ve vernikler dâhil)
Yardımcı taşıyıcılar, seviyeleyiciler, köpürtücüler ve dağıtıcılar, yüzey aktif maddeler
Yağlama ajanları
Çözücüler
Baskı kalınlaştırıcıları, bağlayıcılar, dengeleyiciler ve plastikleştiriciler
Alev geciktiriciler
Çapraz bağlayıcılar, yapıştırıcılar
Su, kir ve leke tutmaz katkıları

Tablo 3'te belirtilen bazı madde ve karışımların kullanımı; Tablo 4'te belirtilen koşullara tabi olmak kaydıyla, Kriter 5.2'nin gereklerinden muaftır.

Türkiye Çevre Etiketleri'ne veya ISO 14024'e uygun bir başka Tip I etikete sahip yarı mamul/mamul deri ve tekstil ürünlerinin, bu kriteri karşıladığı kabul edilir.

Tablo 4. Fonksiyonel madde ve karışımların kullanımına ilişkin istisna koşulları

Madde / Karışım	Kapsam (H-ifadesi)	İstisna Koşulları	Ayakkabıya Uygulama Alanı
Nikel	H317, H351, H372	Nikel yalnızca paslanmaz çelikte bulunabilir. Paslanmaz çelikten nikel salınımı, $\leq 0,5 \mu\text{g}/\text{cm}^2/\text{hafta}$ olmalıdır (Kriter 6'da tanımlandığı gibi).	Ayakkabı burun korumaları, ayakkabı veya deri saraciye aksesuarları
Boyarmaddeler (toz boyalar, pigment içermeyen baskılar)	H301, H311, H331, H317	Çalışanların maruziyetini en aza indirmek için, boyahaneler ve baskı tesislerinde tozsuz boya formülasyonları kullanılmalı veya boya/baskı tesislerinde otomatik dozaj ve dağıtım sistemleri kullanılmalıdır.	Boyar maddeler
Boyama ve pigment içermeyen baskı için boyar maddeler	H411, H412, H413	Bu sınıflara giren boyarmaddelerle yapılan boyama işlemlerinde aşağıdaki koşullardan en az biri sağlanmalıdır: 1. Yüksek afiniteye sahip boyaların kullanımı, 2. Boya itme oranının %3'ten az olması, 3. Renk eşleştirme cihazlarının kullanımı, 4. Standart işletim prosedürlerinin uygulanması, 5. Atıksuyun arıtımında renk gideriminin sağlanması. Çözültiden boyama ve/veya dijital baskı yöntemlerinin kullanımı bu koşullardan muafır.	Boyar maddeler
Su, kir ve leke tutmaz katkıları	H413	İtici maddeler (repellent) ve bunların bozunma ürünleri, sucul ortamda, sucul sedimentler dahil, doğal olarak ve/veya kolayca biyobozunur nitelikte olmalı ve biyobirikimli maddeler olmamalıdır.	Su iticilik
Son ürünün bir parçasını oluşturan homojen malzemelerde veya maddelerde bulunan kalıntı yardımcı maddeler			
Yardımcı maddeler (taşıyıcılar, seviyeleyiciler, dağıtıcılar, yüzey aktif maddeler, kalınlaştırıcılar, bağlayıcılar)	H301, H311, H331, H371, H373, H317(1B), H411, H412, H413, EUH070	Formülasyonlar otomatik dozaj sistemleri kullanılarak hazırlanmalı ve süreçler standart prosedürlere uygun yürütülmelidir. H311, H331, H317 (1B) ile sınıflanan maddeler, nihai ürünün herhangi bir homojen malzemesinde veya parçasında, ağırlıkça %1,0'den fazla bulunmamalıdır.	Yardımcı maddeler

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, Kriter 5.2'ye uygunluk beyanını, tedarikçilerinden alacağı beyanlarla destekleyerek sunmalıdır. Beyan, nihai üründe veya ürünün parçası olan homojen malzemelerde bulunan ve Tablo 3'te listelenen maddelerin ya da karışımların yokluğunu veya varlığını içermeli; ayrıca bunların zararlı sınıflandırması veya sınıflandırma dışı olduğuna dair bilgileri de kapsamalıdır.

Her bir madde veya karışım için zararlı sınıflandırması veya sınıflandırma dışı olduğuna dair beyanları desteklemek üzere aşağıdaki bilgiler sunulmalıdır:

- Maddenin CAS veya EC numarası (karışımlar için mevcut olduğu durumda),
- Maddenin veya karışımın kullanılan fiziksel formu ve hali,
- SEA Yönetmeliği kapsamında zararlılık sınıflandırmaları,
- Uyumlaştırılmış bir sınıflandırma mevcut değilse, ECHA'nın REACH kayıtlı madde veri tabanındaki kayıtlar,
- SEA Yönetmeliği'nde belirtilen kriterlere uygun olarak yapılan karışım sınıflandırmaları.

Eğer madde için sınıflandırma “veri eksik” ya da “belirsiz” olarak kayıtlıysa; ECHA tarafından yayımlanmış toksikolojik çalışmaların sonuçları, GBF, bağımsız laboratuvar test sonuçları veya uzman raporları ile desteklenen beyanlar sunulmalıdır.

Maddelerin zararlı özellikleri hakkındaki bilgiler, KKDK Yönetmeliği kapsamında mevcut test yöntemleri veya eşdeğer bilimsel kanıtlara dayalı olarak sunulmalıdır.

Tablo 4'te listelenen istisna madde ve karışımlar için, başvuru sahibi tüm istisna koşullarının karşılandığını kanıtlamalıdır.

Türkiye Çevre Etiketleri veya ISO 14024'e uygun Tip I etikete sahip yarı mamul/mamul deri ve/veya tekstil kullanılıyorsa; ilgili etiket/etiketler belgelenir.

KRİTER 6. Kısıtlı Maddeler

Kriter 6, ayakkabı ürünleri için saya veya dış tabanda kullanılan herhangi bir homojen malzeme ya da bileşenin, ilgili bileşenin ağırlıkça %3'ten fazla olduğu durumlarda uygulanır.

Deri saraciye ürünleri için; ürün içinde kullanılan herhangi bir homojen malzeme ya da bileşenin, ilgili malzeme ya da bileşen ağırlıkça %3'ünü aşması durumunda uygulanır.

Yarı mamul/mamul deri için bu kriter doğrudan uygulanır; herhangi bir içerik oranı eşiği aranmaz.

Nihai ürün ve/veya yarı mamul/mamul deri, nihai ürünü oluşturan homojen malzemeler ile üretimde kullanılan üretim reçeteleri; KKDK Yönetmeliği Ek-17 hükümlerine ve bu doküman Ek-1'de tanımlanan Kısıtlı Maddeler Listesi gerekliliklerine aykırı madde veya madde gruplarını içeremez.

Türkiye Çevre Etiketleri'ne veya ISO 14024'e uygun bir başka Tip I etikete sahip tekstil ürünlerinin, Kriter 6'yı karşıladığı kabul edilir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi ve ilgili malzeme tedarikçileri, nihai ürün veya malzemelerinin KKDİK Yönetmeliği Ek-17 hükümlerine ve bu doküman Ek-1'de tanımlanan Kısıtlı Maddeler Listesi ile uyumunu belgeleyen kanıtlarla desteklenmiş bir uygunluk beyanı sunmalıdır. Doğrulama, şu kanıtlardan biri veya birkaçı ile desteklenebilir:

- İlgili üretim aşamalarından sorumlu kişilerden alınan beyanlar,
- Kimyasal tedarikçilerinden alınan beyanlar,
- Nihai ürün numunelerinin ve/veya yarı mamul/mamul deri laboratuvar analiz sonuçları.

Gerekli görüldüğü durumlarda, KKDİK Yönetmeliği ile uyumlu GBF hazırlanmalıdır.

Nihai ürünlerde laboratuvar analizi gerekiyorsa, bu analiz rastgele örneklerle ve belirli ürün hatlarında yapılmalı; lisans süresince her yıl tekrarlanarak Ek-1'de her bir gereklilik için belirlenen limit değerler ile doğrulama/test yöntemleri esas alınarak yapılır.

Türkiye Çevre Etiketleri veya ISO 14024'e uygun Tip I etikete sahip yarı mamul/mamul deri ve/veya tekstil kullanılıyorsa; ilgili etiket/etiketler belgelenir.

KRİTER 7. Dayanıklılık Parametreleri

Kriter 7.1. Ayakkabı ürünleri için dayanıklılık parametreleri

İş güvenliği ve koruyucu ayakkabılar, CE işareti taşımak zorundadır ve 02.07.2013 tarihli ve 28695 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik" kapsamında belirtilen dayanıklılık gerekliliklerini karşılamalıdır. Diğer tüm ayakkabılar ise Tablo 5'te verilen şartlara uygun olmalıdır.

Tablo 5. Ayakkabı dayanıklılık parametreleri

Parametre/Standart test yöntemi		Spor ayakkabı	Okul ayakkabısı	Günlük Ayakkabı	Erkek ayakkabısı	Soğuk iklim ayakkabısı	Kadın ayakkabısı	Moda	Çocuk (bebek)	İç mekan
Saya esneme direnci (kc görünür hasar olmadan)/TS EN ISO 17694		Kuru=100 Islak=20	Kuru=100 Islak=20	Kuru=80 Islak=20	Kuru=80 Islak=20	Kuru=100 Islak=20 - 20°C=30	Kuru=50 Islak=10	Kuru=15	Kuru=15	Kuru=15
Saya yırtılma mukavemeti (N)/TS EN ISO 17696		Deri ≥80 / Diğer ≥40	Deri ≥60 / Diğer ≥40	Deri ≥60 / Diğer ≥40	Deri ≥60 / Diğer ≥40	Deri ≥60 / Diğer ≥40	Deri ≥40 / Diğer ≥40	Deri ≥30 / Diğer ≥30	Deri ≥30 / Diğer ≥30	Deri ≥30 / Diğer ≥30
Dış taban esneme direnci/TS EN ISO 17707	Kesik ilerlemesi (mm) Kçy = kendiliğinden çatlak yok	≤4 Kçy	≤4 Kçy	≤4 Kçy	≤4 Kçy	≤4 -10°C'de Kçy	≤4 Kçy			
Dış taban aşınma direnci/TS EN 12770	$D \geq 0,9 \text{ g/cm}^3$ (hacim kaybı, mm^3) / $D < 0,9 \text{ g/cm}^3$ (kütle kaybı, mg)	≤200 ≤150	≤200 ≤150	≤250 ≤170	≤350 ≤200	≤200 ≤150	≤400 ≤250			≤450 ≤300
Saya-taban yapışma direnci (N/mm)/TS EN ISO 17708		≥4,0	≥4,0	≥3,0	≥3,5	≥3,5	≥3,0	≥2,5	≥3,0	≥2,5
Dış taban yırtılma mukavemeti (N/mm)/TS EN 12771	$D \geq 0,9 \text{ g/cm}^3$ / $D < 0,9 \text{ g/cm}^3$	8 / 6	8 / 6	8 / 6	6 / 4	8 / 6	6 / 4	5 / 4	6 / 5	5 / 4

Parametre/Standart test yöntemi	Spor ayakkabı	Okul ayakkabısı	Günlük Ayakkabı	Erkek ayakkabısı	Soğuk iklim ayakkabısı	Kadın ayakkabısı	Moda	Çocuk (bebek)	İç mekan
İç astar renk haslığı (50 çevrim sonrası)/TS EN ISO 17700	≥2/3	≥2/3	≥2/3	≥2/3	≥2/3	≥2/3		≥2/3	≥2/3
İç taban ve astar aşınma çevrimleri/TS EN 17704 ve TS EN 13520	>25.600 kuru >12.800 ıslak	>25.600 kuru >12.800 ıslak	>25.600 kuru >12.800 ıslak	>25.600 kuru >6.400 ıslak	>25.600 kuru >6.400 ıslak	>25.600 kuru >12.800 ıslak	>25.600 kuru >3.200 ıslak	≥25.600 kuru ≥12.800 ıslak	>8.400 kuru >1.600 ıslak

Kriter 7.2. Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye ürünleri için dayanıklılık parametreleri

Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye ürünleri Tablo 6’da verilen şartlara uygun olmalıdır.

Tablo 6. Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye ürünleri dayanıklılık parametreleri

Parametre	Uygulama Alanı	Ürün Bölümü	Test yöntemi	Minimum kabul kriteri
Dikiş kopma dayanımı	Deri saraciye (dikişli birleşim varsa)	Ana dikiş bölgeleri ve yük taşıyan birleşimler	TS EN ISO 23910 (Deri dikiş yırtılma direnci) (Tekstil astar varsa ek: TS EN ISO 13935-2)	Kopma kuvveti ≥ 200 N; dikiş açılması < 4 mm
Askı / sap bağlantı dayanımı	Deri saraciye (sap/askı bağlantısı varsa)	Çanta sapı, omuz askısı, toka halkası bağlantı noktaları	TS EN ISO 3376 (çekme) ve/veya TS EN ISO 3377-1 (yırtılma)	Kopma kuvveti ≥ 300 N (büyük çantalarda ≥ 400 N)
Yırtılma dayanımı	Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye (malzeme testi)	Deri veya kaplamalı yüzeyli bileşenler (gövde, kapak, kemer gövdesi)	TS EN ISO 3377-1 (tek kenar) ve/veya TS EN ISO 3377-2 (çift kenar)	Yırtılma direnci ≥ 25 N/mm
Çekme (tensile) dayanımı ve uzama	Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye	Ana deri malzeme (gövde, kayış, kemer bandı)	TS EN ISO 3376	Çekme ≥ 15 N/mm ² ; kopma uzaması 40–80 %
Aşınma direnci	Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye	Dış yüzeyler ve kenar bölgeleri	TS EN ISO 17076-2 (Martindale top plakası)	500 devir sonrası renk/kaplama kaybı $\leq$ %10
Sürtünme haslığı (kuru/ıslak/ter)	Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye	Boyanmış veya kaplanmış deri yüzeyler, kenar boyaları ve giysiyle temas eden süet/nubuk yüzeyler	TS EN ISO 11640 (kuru/ıslak sürtünme) ve TS EN ISO 11641 (ter)	Kuru ≥ 4 , Islak ≥ 3 (Gri Skala); kenar boyasında gözle görülür çatlama/soyulma/katman ayrılması olmamalı, süet/nubuk yüzeylerde

Parametre	Uygulama Alanı	Ürün Bölümü	Test yöntemi	Minimum kabul kriteri
	(boya/kaplama varsa)			giysiye belirgin boya kusması olmamalıdır.
Katlanma dayanımı – normal sıcaklıkta	Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye	Katlananan, bükülen deri kısımlar (kemer, sap, kapak, kenar boyalı kenarlar)	TS EN ISO 5402-1 (Bally)	50 000 döngü sonunda çatlak veya ayrılma olmamalı
Katlanma dayanımı – düşük sıcaklıkta	Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye	Katlananan, bükülen deri kısımlar (kemer, sap, kapak) – düşük sıcaklık	TS EN ISO 5402-1 (düşük sıcaklıkta uygulanır)	0 °C’de 20 000 döngüde çatlak gözlenmemeli
Işığa karşı renk haslığı	Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye	Boyanmış veya pigmentli deri yüzeyler	TS EN ISO 105-B02 (Ksenon ark)	En az Seviye 4 (Gri Skala)
Su lekesi / ter etkisi haslığı	Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye	Dış yüzey, astar veya ten temaslı alanlar	TS EN ISO 15700 (su lekesi) ve TS EN ISO 11641 (ter)	Renk değişimi ≤ Seviye 4
Soğukta çatlama dayanımı	Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye (kaplamalı ise)	Deri, kaplama veya suni deri malzeme	TS EN ISO 17233 (kaplamalı deride soğuk çatlak sıcaklığı)	–10 °C’de çatlak oluşmamalı (kenar boyası için de geçerlidir)
Isı ve nem stabilitesi	Yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye	Deri, yapıştırılmış bileşenler	TS EN ISO 17228 (hızlandırılmış yaşlandırma/renk)	70 °C, %95 RH’de 24 saat → deformasyon ≤ %5 (kriter bazlı); yapıştırılmış birleşimlerde kabarma, yapışma kaybı ve malzeme yapısında gözle görülür bozulma olmamalıdır.
UV dayanımı	Yarı mamul/mamul	Renkli dış yüzeyler ve kaplamalar	TS EN ISO 105-B02 veya eşdeğeri (ΔE değerlendirmesi CIE Lab ile)	$\Delta E \leq 3$

Parametre	Uygulama Alanı	Ürün Bölümü	Test yöntemi	Minimum kabul kriteri
	deri ve deri saraciye			
Metal aksesuar mekanik dayanımı	Deri saraciye (metal aksesuar varsa)	Tokalar, halkalar, fermuarlar, zincirler	TS EN ISO 10751 (fermuar çevrim) ve TS EN ISO 9227 (korozyon) (Diğer aksesuarlar için ISO 22774/75/76/77 serisi)	≥ 1000 döngü; 200 N altında deformasyon olmamalı; 24 saat tuz püskürtme sonrası pas olmamalı; kaplamada kabarma/soyulma ve belirgin kararma olmamalıdır; yapay ter ve su ile temas sonrası renk değişimi Gri Skala ≥ 3 olmalıdır.
Yapıştırma / bağlantı dayanımı	Yarı mamul/mamul deri (finisaj varsa) ve deri saraciye	Çok katmanlı kenar, astar veya deri-kaplama birleşimleri	TS EN ISO 11644 (finisaj yapışması); (laminasyon/kaplamalı kumaş) TS EN ISO 2411; (ayakkabı) TS EN ISO 17708	Yapışma kuvveti ≥ 2 N/mm; yaşlandırma sonrası yapıştırılmış birleşimlerde kabarma, yapışma kaybı ve malzeme yapısında gözle görülür bozulma olmamalıdır; farklı malzemeler arasında gözle görülür renk migrasyonu olmamalı (leke Gri Skala ≥ 4).
Ürünün genel bütünlüğü	Deri saraciye	Tam ürün (çanta, kemer, cüzdan vb.)	Görsel ve mekanik muayene	Normal kullanım koşullarında işlev kaybı olmamalı; yağmur suyu ve ter etkisi altında ürün formunda ve görünümünde (renk atması, lekelenme vb.) belirgin ve kalıcı bozulma olmamalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, Tablo 5 ve Tablo 6’da belirtilen test raporlarına dayalı bir uygunluk beyanı sunmalıdır.

Gerekli olduğu durumlarda, ürünün kişisel koruyucu donanım olarak sınıflandırıldığını kanıtlayan ve “Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında yetkilendirilmiş/onaylanmış kuruluş tarafından düzenlenmiş uygunluk belgelerinin (CE işaretlemesi, vb.) bir kopyası ayrıca ibraz edilir.

KRİTER 8. Ambalajlama

Kriter 8, yalnızca birincil ambalajlara uygulanır.

Kriter 8.1. Karton ve kâğıt

Ayakkabı, yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye ürünlerinin nihai ambalajında kullanılan karton ve kâğıt, %100 geri dönüştürülmüş malzemeden yapılmış olmalıdır.

Kriter 8.2. Plastik

Ayakkabı, yarı mamul/mamul deri ve deri saraciye ürünlerinin nihai ambalajında kullanılan plastik, en az %80 oranında geri dönüştürülmüş malzemeden yapılmış olmalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya ambalaj tedarikçisi, ambalajın malzeme bileşimini ve geri dönüştürülmüş/ilk kullanım (birincil) malzeme oranlarını gösteren uygunluk beyanı sunar. Gerekli hallerde, beyan; tedarikçi sertifikaları, geri dönüştürülmüş içerik beyanları ve ambalaj etiketleme/kayıtlarına ilişkin kanıtlarla desteklenir.

KRİTER 9. Ambalaj üzerinde bilgilendirme

Kriter 9.1. Kullanıcı talimatları

Ürün ile birlikte aşağıdaki ilgili bilgilerin sağlanması gerekmektedir:

- Her ürün için özel olarak belirlenmiş temizlik ve bakım talimatları,
- “Ayakkabınızı/deri saraciye eşyanızı atmak yerine tamir ettirin. Bu, çevreye daha az zarar verir.” ifadesi,
- “Ayakkabınızı/deri saraciye eşyanızı uygun yerel toplama noktasına bırakınız.” ifadesi.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, ambalaj örneği veya ürünle birlikte verilecek kullanıcı talimatlarının yer aldığı tasarım çalışmasını (ambalajın görseli) sunmalıdır.

Kriter 9.2. Çevre Etiketinde yer alacak bilgilendirme

Çevre Etiketli ayakkabı ve deri saraciye ürünleri etiketlerinde 3x3 cm ebatlarında yer alacaktır. Etiket’in altında, 6 punto büyüklüğünde belge numarası ve “Bu üründe çevre etiketi kullanımı, çevresel performansından dolayı 19.10.2018 tarihli ve 30570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Çevre Etiket Yönetmeliği” uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nca uygun görülmüştür” ifadesi yer almalıdır.

Çevre Etiketi üzerinde, uygun olduğu durumlarda aşağıdaki ifadelerden en az üçü kullanılabilir. İfadeler etiketin tasarımına uygun şekilde (örneğin alt bilgi, kısa açıklama vb.) yerleştirilir; ayrı bir “metin kutusu” unsuru aranmaz.

- Bu üründe kullanılan doğal kökenli hammaddeler, sürdürülebilir şekilde yönetilmektedir (Kriter 1 uygulanabilir durumda ise);
- Üretim süreçlerinde kirlilik azaltılmıştır;
- Zararlı madde kullanımı en aza indirilmiştir;
- Dayanıklılık test edilmiştir;
- %xx organik pamuk kullanılmıştır (Bu ifade yalnızca, Kriter 1.2(a) kapsamında toplam pamuğun %95’inden fazlasının organik olması durumunda kullanılabilir).

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, Çevre Etiketi’nin ürün üzerinde nerede ve nasıl yer aldığını gösteren etiket örneğini veya tasarım çalışmasını ve kullanılan ifadelerin uygunluğunu gösteren uygunluk beyanını sunar. Etiketin biçimsel kullanımı TÇES Logo Kullanım Rehberi’ne uygun olmalıdır.

EK-1

KISITLI MADDELER LİSTESİ

Kısıtlı maddeler listesi, nihai üründe bulunan ya da ürünün üretiminde kullanılan zararlı madde ve madde grupları ile ilgilidir. Kriter 6 kapsamındaki kısıtlamalar; üretim aşamalarında (ör. tabaklama/boyama) kullanılan kimyasal ve karışımlar (ör. yardımcı maddeler/finisajlar), homojen malzemeler veya parçalar (ör. deri, tekstil, kaplamalı malzemeler, kauçuk/plastik, metal aksesuarlar) ve nihai ürün için geçerlidir.

Her bir gereklilikte; uygulanabilirlik, ilgili malzeme(ler)/üretim aşaması(ları), kısıtlama kapsamı, limit değerleri, doğrulama ve/veya test yöntemi ile (varsa) test sıklığı belirtilir.

Tablo Ek-1.1: Belirtilen üretim aşamaları için aşağıdaki kısıtlamalar geçerlidir.

Uygulama Alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
a) Yardımcılar			
Deri, tekstil ve kaplamalı deri/tekstil üretim aşamalarında kullanılan her tür karışım veya formülasyon	Aşağıdaki maddeler, üretim aşamalarında kullanılan hiçbir karışım/formülasyonda kullanılmayacak ve nihai üründe toplam limit değerlere tabidir: - Nonilfenol, karışık izomerler (CAS 25154-52-3) - 4-Nonilfenol (CAS 104-40-5) - 4-Nonilfenol, dallanmış (CAS 84852-15-3) - Oktilfenol (CAS 27193-28-8) - 4-Oktilfenol (CAS 1806-26-4) - 4-tert-Oktilfenol (CAS 140-66-9) Aşağıdaki alkilfenol etoksilatlar (APEO'lar): - Polietoksillenmiş oktilfenol (CAS 9002-93-1) - Polietoksillenmiş nonilfenol (CAS 9016-45-9) - Polietoksillenmiş p-nonilfenol (CAS 26027-38-3)	Tekstil: toplam 25 mg/kg Deri: toplam 100 mg/kg	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), bu maddelerin kullanılmadığına ilişkin beyan, GBF veya nihai üründen/deri-tekstil bileşenlerinden alınan numunelerde test sonuçlarını sunar. Test yöntemleri: deri için TS EN ISO 18218-2; tekstil ve kaplamalı tekstiller için TS EN ISO 18254. Alkilfenoller için nihai ürün testleri çözücü ekstraksiyonu ardından LC-MS veya GC-MS ile yapılır.
Deri, tekstil ve kaplamalı deri/tekstil üretiminde boyama ve bitim işlemleri	Aşağıdaki maddeler, deri, tekstil ve kaplamalı deri/tekstil için boyama ve apre (bitim) işlemlerinde kullanılan hiçbir karışım/formülasyonda kullanılmayacaktır: - Di(hidrojenize sıgır yağı) dimetil amonyum klorür (DHTDMAC) - Distearyl dimetil amonyum klorür (DSDMAC) - Di(tallow) dimetil amonyum klorür (DTDMAC) - Etilen diamin tetraasetik asit (EDTA) - Dietilen triamin pentaasetik asit (DTPA) - 4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenol - Nitrilotriasetik asit (NTA)	Kullanımı yasaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi tarafından kullanılmama beyanı verilir.
b) Kolofoni (çam reçinesi)			

Uygulama Alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
Baskı, vernikleme ve yapıştırma işlemleri	Kolofoni baskı mürekkeplerinde, verniklerde veya yapıştırıcılarda bileşen olarak kullanılmayacaktır.	Kullanımı yasaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya tedarikçi tarafından kullanılmama beyanı verilir.
c) Çözücüler			
Deri, tekstil, kaplamalı deri/tekstil, plastikler ve nihai ürünler için karışımlar, formülasyonlar ve yapıştırıcılar	Aşağıdaki çözücüler; bileşen malzemelerin işlenmesinde ve nihai ürün montajında kullanılan yapıştırıcılar dâhil hiçbir karışım veya formülasyonda kullanılmayacaktır: - 2-Metoksietanol - N,N-Dimetilformamid (DMF) - 1-Metil-2-pirolidon (1-MP) - Bis(2-metoksietil) eter - 4,4'-Diaminodifenilmetan (MDA) - 1,2,3-Trikloropropan - 1,2-Dikloroetan (Etilen diklorür) - 2-Etoksietanol - Benzen-1,4-diamin dihidroklorür - Formamid - N-metil-2-pirolidon (NMP) - Trikloroetilen	Kullanımı yasaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi tarafından kullanılmama beyanı verilir.
d) Klorlu parafinler			
Deri, sentetik kauçuk, plastikler, tekstiller ve kaplamalar için tüm üretim aşamaları	Kısa zincirli klorlu parafinler (SCCP, C10–C13); deri, sentetik kauçuk, plastik, tekstil veya kaplama malzemelerinin üretiminde ve bitim (finisaj) işlemlerinde kullanılmayacaktır.	Tespit edilemez	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi, C10–C13 aralığındaki Kısa Zincirli Klorlanmış Parafinlerin kullanılmadığına ilişkin bir beyan sunar; beyan GBF ile desteklenir. Bu kanıt sağlanamıyorsa, EN ISO 18219'a göre yapılmış test raporuna dayanan uygunluk beyanı sunulur.
Deri, sentetik kauçuk, plastikler, tekstiller ve kaplamalar için malzeme işleme	Orta zincirli klorlanmış parafinler (MCCP, C14–C17); deri, sentetik kauçuk, plastik, tekstil veya kaplama üretiminde ve bitim (finisaj) işlemlerinde kısıtlanacaktır.	1.000 mg/kg	Değerlendirme ve Doğrulama: Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi, C14–C17 aralığındaki Orta Zincirli Klorlanmış Parafinlerin kullanılmadığına

Uygulama Alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
			ilişkin bir beyan sunar; beyan GBF ile desteklenir. Aksi durumda, EN ISO 18219'a göre yapılmış test raporuna dayanan ve tabloda belirtilen limit değer(ler)le uyumu gösteren bir uygunluk beyanı sunulur.
e) Biyosidal ürünler			
Hammadde ve yarı mamuller ile nihai ürün veya nihai ürün ambalajının taşınması ya da depolanması sırasında.	(i) Yalnızca aşağıdaki aktif maddelere izin verilir: - Türkiye’de yürürlükteki Biyosidal Ürünler Yönetmeliği kapsamında, ilgili ürün tipinde (ör. lif, deri, kauçuk ve polimerik malzemeler) listelenmiş ve mevzuatta belirtilen koşulları karşılayan aktif maddeler, - Aynı mevzuatın Ek-I’inde yer alan ve belirtilen şartları sağlayan aktif maddeler, - Yetkili otoritenin çalışma programında değerlendirme aşamasında bulunan aktif maddeler (ilgili ürün tipi için).	Kullanımı yasaktır	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri); taşımaya ve depolamaya başlanmadan önce biyosidal aktif madde kullanılmadığına ilişkin kullanılmama beyanı sunar veya biyosidal aktif maddenin kullanımının Biyosidal Ürünler Yönetmeliği ve ilgili ikincil mevzuat kapsamında izinli olduğunu gösteren kanıtlayıcı bilgi ve belgeleri sunar. Biyosidal aktif madde kullanılması durumunda başvuru dosyasında sunulur. Listede, her bir aktif maddeye ilişkin GBF bilgileri ile ilgili zararlılık ifadeleri (H ifadeleri) belirtilir.
	(ii) Ayakkabı montajı sırasında nihai ürüne biyosidal özellik kazandırmak amacıyla biyosidal ürün eklenmeyecektir (nihai ürüne veya herhangi bir parçasına biyosidal özellik kazandırma işlemine izin verilmez).	Kullanımı yasaktır	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi tarafından kullanılmama beyanı verilir.
	(iii) Klorofenoller (tuzları ve esterleri), organotin bileşikler (TBT, TPhT, DBT, DOT dâhil), dimetil fumarat (DMFu), triklosan ve nanosilver; ürünün veya herhangi bir parçasının taşınması/depolanması sırasında kullanılmayacak ve nihai ürün ya da ürün ambalajına dâhil edilmeyecektir.	Tespit edilemez	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), ilgili maddelerin kullanılmadığına dair beyan sunar. Bu beyan, aşağıdaki maddelerin varlığına ilişkin nihai ürün test sonuçları ile desteklenir: <i>Klorofenoller için TS EN ISO 17070 (deri) ve TS EN 17134-2 (tekstil),</i> <i>Dimetil fumarat için TS EN ISO 16186.</i>
f) Diğer spesifik maddeler			
Nihai üründe veya herhangi bir parçasında kullanılan	Aşağıdaki maddeler, nihai ürün montajında kullanılan üretim reçetelerine ve yapıştırıcılara eklenmeyecektir:	Kullanımı yasaktır	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi tarafından kullanılmama beyanı verilir.

Uygulama Alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
Üretim reçeteleri ve yapıştırıcılar	- Klorlanmış/bromlanmış dioksinler veya furanlar; Klorlu hidrokarbonlar (1,1,2,2-Tetrakloroetan, Pentakloroetan, 1,1,2-Trikloroetan, 1,1-Dikloroetilen) - Heksaklorsikloheksan - Monometildibromo-/Monometildikloro-difenilmetan - Nitritler - Polibromlu bifeniller (PBB) - Pentabromodifenil eter (PeBDE) - Oktabromodifenil eter (OBDE) - Poliklorlu bifeniller (PCB) - Poliklorlu terfeniller (PCT) - Tri-(2,3-dibromopropil) fosfat (TRIS) - Trimetil fosfat - Tris-(aziridinil) fosfinoksit (TEPA) - Tris(2-kloroetil) fosfat (TCEP) - Dimetil metilfosfonat (DMMP)		

Tablo Ek-1.2: Boyahanede gerçekleşen işlemlerde aşağıdaki kısıtlamalar geçerlidir

Uygulama alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
a) Taşıyıcılar			
Dispers boyaların kullanıldığı boyama proseslerinde kullanılan taşıyıcılar	Halojenli boyama hızlandırıcıları (taşıyıcılar) kullanılmayacaktır. Örnekler: 1,2-diklorobenzen, 1,2,4-triklorobenzen, klorofenoksietanol.	Kullanımı yasaktır	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), GBF ile desteklenen uygunluk beyanı sunar.
Plastik ve köpükler için taşıyıcı/blowing ajanları	Halojenli organik bileşikler blowing ajanı veya yardımcı blowing ajan olarak kullanılmayacaktır.	Kullanımı yasaktır	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), GBF ile desteklenen uygunluk beyanı sunar.
b) Kısıtlı boyalar			
Azo boyalar ve azo renk vericilerin boyama prosesinde uygulanması	Nihai üründe aşağıdaki kanserojen aromatik aminler bulunmayacaktır: — 4-Aminodifenil — CAS 92-67-1 — Benzidin — CAS 92-87-5 — 4-Kloro-o-toluidin — CAS 95-69-2 — 2-Naftilamin — CAS 91-59-8 — o-Amino-azotoluen — CAS 97-56-3 — 2-Amino-4-nitrotoluen — CAS 99-55-8 — p-Kloroanilin — CAS 106-47-8 — 2,4-Diaminoanisol — CAS 615-05-4 — 4,4'-Diaminodifenilmetan — CAS 101-77-9 — 3,3'-Diklorobenzidin — CAS 91-94-1 — 3,3'-Dimetoksibenzidin — CAS 119-90-4 — 3,3'-Dimetilbenzidin — CAS 119-93-7 — 3,3'-Dimetil-4,4'-diaminodifenilmetan — CAS 838-88-0 — p-Krezidin — CAS 120-71-8 — 4,4'-Metilen-bis(2-kloroanilin) — CAS 101-14-4 — 4,4'-Oksidianilin — CAS 101-80-4 — 4,4'-Tiodianilin — CAS 139-65-1 — o-Toluidin — CAS 95-53-4 — 2,4-Diaminotoluen — CAS 95-80-7 — 2,4,5-Trimetilanilin — CAS 137-17-7 — o-Anisidin (2-Metoksianilin) — CAS 90-04-0 — 2,4-Ksilydin — CAS 95-68-1 — 2,6-Ksilydin — CAS 87-62-7 — 4-Aminoazobenzen — CAS 60-09-3	Her bir arilamin için 30 mg/kg (nihai üründe)	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri) TS EN ISO 14362-1 ve TS EN ISO 14362-3 (tekstil), TS EN ISO 17234-1 ve TS EN ISO 17234-2 (deri) uyarınca yapılan spesifik test raporlarıyla desteklenen uygunluk beyanı sunar. (Not: 4-aminoazobenzen için yanlış pozitifler görülebilir; tespit edilirse raporlanır.)

Uygulama alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
Kanserojen, mutajenik ve üreme için toksik boyar maddeler	Karsinojenik, mutajenik veya üreme için toksik boyalar kullanılmayacaktır. Karsinojenik, mutajenik veya üreme için toksik boyalara örnekler: — C.I. Acid Red 26 — CAS 3761-53-3 — C.I. Basic Red 9 — CAS 569-61-9 — C.I. Basic Violet 14 — CAS 632-99-5 — C.I. Direct Black 38 — CAS 1937-37-7 — C.I. Direct Blue 6 — CAS 2602-46-2 — C.I. Direct Red 28 — CAS 573-58-0 — C.I. Disperse Blue 1 — CAS 2475-45-8 — C.I. Disperse Orange 11 — CAS 82-28-0 — C.I. Disperse Yellow 3 — CAS 2832-40-8	Kullanımı yasaktır	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri) GBF ile desteklenen uygunluk beyanı sunmalıdır.
Potansiyel duyarlılık oluşturan (allerjen) boyalar	Aşağıdaki potansiyel duyarlılık oluşturan dispers boyalar kullanılmayacaktır: — C.I. Disperse Blue 1 — CAS 2475-45-8 — C.I. Disperse Blue 3 — CAS 2475-46-9 — C.I. Disperse Blue 7 — CAS 3179-90-6 — C.I. Disperse Blue 26 — CAS 3860-63-7 — C.I. Disperse Blue 35 — CAS 12222-75-2 — C.I. Disperse Blue 102 — CAS 12222-97-8 — C.I. Disperse Blue 106 — CAS 12223-01-7 — C.I. Disperse Blue 124 — CAS 61951-51-7 — C.I. Disperse Brown 1 — CAS 23355-64-8 — C.I. Disperse Orange 1 — CAS 2581-69-3 — C.I. Disperse Orange 3 — CAS 730-40-5 — C.I. Disperse Orange 37 — CAS 12223-33-5 — C.I. Disperse Orange 76 — CAS 13301-61-6 — C.I. Disperse Red 1 — CAS 2872-52-8 — C.I. Disperse Red 11 — CAS 2872-48-2 — C.I. Disperse Red 17 — CAS 3179-89-3 — C.I. Disperse Yellow 1 — CAS 119-15-3 — C.I. Disperse Yellow 3 — CAS 2832-40-8 — C.I. Disperse Yellow 9 — CAS 6373-73-5 — C.I. Disperse Yellow 39 — CAS 12236-29-2 — C.I. Disperse Yellow 49 — CAS 54824-37-2	Kullanımı yasaktır	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri) GBF ile desteklenen uygunluk beyanı sunmalıdır.

Uygulama alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
Krom mordan boyalar	Krom mordan boyalar kullanılmayacaktır.	Kullanımı yasaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri) GBF ile desteklenen uygunluk beyanı sunmalıdır.
Metal kompleks boyalar	Bakır, krom ve nikel bazlı metal kompleks boyalar yalnızca deri, yün, poliamid veya bunların rejenere selülozik liflerle (ör. viskoz) karışımlarını boyamada kullanılabilir.	Kullanımı yasaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri) GBF ile desteklenen uygunluk beyanı sunmalıdır.
Pigmentler	Kadmiyum, kurşun, krom(VI), cıva ve/veya antimuan bazlı pigmentler kullanılmayacaktır.	Kullanımı yasaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri) GBF ile desteklenen uygunluk beyanı sunmalıdır.

Tablo Ek-1.3. Son ürünün bitim işlemine ilişkin aşağıdaki kısıtlamalar geçerlidir

Uygulama alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
a) Perflorlu ve poliflorlu kimyasallar (PFC'ler)			
Nihai ürün	(i) Florlu su/yağ/kir itici empenye işlemleri kullanılmayacaktır (perflorlu ve poliflorlu işlemler dâhil). Florsuz işlemler, su ortamında (sediment dâhil) kolayca biyolojik parçalanabilir ve biyobirikim yapmayan maddelerden oluşacaktır.	Kullanımı yasaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri) GBF ile desteklenen uygunluk beyanı sunar.
Su itici özelliğe sahip olduğu beyan edilen ayakkabılar	(ii) Su itici özelliğe sahip olduğu beyan edilen ayakkabılarda floropolimer membran/lamineler yalnızca malzemenin su geçirme miktarı < 0,2 g ve su emmesi < %30 olduğunda (ISO 20347) kullanılabilir. Membranlar PFOA veya OECD'nin tanımladığı daha yüksek homologları kullanılmadan üretilmiş olmalıdır.	Kullanımı yasaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri) polimer üretimine ilişkin uygunluk beyanı ve TS EN ISO 20347'e göre malzeme su geçirme test sonuçları sunulur.
b) Alev geciktiriciler			
Alev dayanımı fonksiyonu entegre ayakkabılar	Alev geciktirici kullanımı, yalnızca CE işaretli ve Kategori III kişisel koruyucu donanım olarak sınıflanan ayakkabılarda, iş sağlığı ve güvenliği gerekliliklerini sağlamak amacıyla entegre alev dayanımı fonksiyonu için kabul edilir. Kullanılan madde(ler) Kriter 5 ile uyumlu olmalıdır.	Kullanımı yasaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), alev geciktiricilerin kullanılmadığına dair beyan veya Kriter 5 ile uyum beyanı sunar. Her iki durumda da GBF ile desteklenir; varsa kullanılan alev geciktiricilerin listesi ve H/ R ifadeleri eklenir. Ürün Kategori III kişisel koruyucu ekipman ise,

Uygulama alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
			bildirilmiş kuruluştan alınmış uygun sertifika kopyası sağlanır.

Tablo Ek-1.4. Aşağıdaki kısıtlamalar nihai ürüne veya belirtilen parçalarına uygulanır

Uygulama alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
a) Polisiklik aromatik hidrokarbonlar (PAH'lar)			
Plastikler, sentetik kauçuk, tekstiller veya deri kaplamalar	Aşağıda listelenen PAH'lar, plastikler, sentetik kauçuk, tekstiller veya deri kaplamalarında belirtilen sınır değerlerin üzerinde bulunmamalıdır. Tablo 2'de Grup 1 ve 2 kapsamında sınıflandırılmış PAH'ların, plastik, sentetik kauçuk, tekstil veya deri kaplamalarda belirlenen bireysel ya da toplam sınır değerleri aşacak miktarlarda bulunmasına izin verilmez. Aşağıdaki 18 PAH bileşiğinin varlığı ve konsantrasyonu beyan edilecektir: 1. Chrysen — CAS 218-01-9 2. Benzo[a]antrasen — CAS 56-55-3 3. Benzo[k]floranten — CAS 207-08-9 4. Benzo[a]piren — CAS 50-32-8 5. Dibenzo[a,h]antrasen — CAS 53-70-3 6. Benzo[j]floranten — CAS 205-82-3 7. Benzo[b]floranten — CAS 205-99-2 8. Benzo[e]piren — CAS 192-97-2 9. Naftalen — CAS 91-20-3 10. Akenafilen — CAS 208-96-8 11. Akenaftan — CAS 83-32-9 12. Fluoren — CAS 86-73-7 13. Fenanten — CAS 85-01-8 14. Antrasen — CAS 120-12-7 15. Floranten — CAS 206-44-0 16. Piren — CAS 129-00-0 17. İndeno[1,2,3-c,d]piren — CAS 193-39-5 18. Benzo[g,h,i]perilen — CAS 191-24-2	Tüm ayakkabılarda; 1. KKDK Yönetmeliği kapsamında kısıtlanan PAH'lar için bireysel konsantrasyon sınırı < 1 mg/kg; 2. Listelenen 18 PAH bileşiği için toplam konsantrasyonu < 10 mg/kg olacaktır. Üç yaş altı çocuk ayakkabıları için, 1. KKDK Yönetmeliği kapsamında kısıtlanan PAH'lar için bireysel konsantrasyon	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), test raporu ile desteklenen uygunluk beyanı sunar. Test raporu, AfPS GS 2014:01 PAK veya Bakanlıkça kabul edilen eşdeğer bir test yöntemine göre düzenlenmiş olmalıdır.

Uygulama alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
		sınırı <0,5 mg/kg; 2. Listelenen 18 PAH bileşiği için toplam konsantrasyonu < 1 mg/kg olacaktır.	
b) N-Nitrozaminler			
Doğal/sentetik kauçuk	Aşağıdaki N-nitrozaminler sentetik ve doğal kauçukta tespit edilemez: — N-nitrosodietanolamin (NDELA) — CAS 1116-54-7 — N-nitrozodimetilamin (NDMA) — CAS 62-75-9 — N-nitrozodipropilamin (NDPA) — CAS 621-64-7 — N-nitrozodietilamin (NDEA) — CAS 55-18-5 — N-nitrozodizo propilamin (NDiPA) — CAS 601-77-4 — N-nitrozodibutilamin (NDBA) — CAS 924-16-3 — N-nitrozopiperidin (NPIP) — CAS 100-75-4 — N-nitrozodizobutilamin (NDiBA) — CAS 997-95-5 — N-nitrozodizononilamin (NdiNA) — CAS 1207959-62-7 — N-nitrozomorfolin (NMOR) — CAS 59-89-2 — N-nitrozo N-metil N-fenilamin (NMPH) — CAS 614-00-6 — N-nitrozo N-etil N-fenilamin (NEPhA) — CAS 612-64-6 — N-nitrozopirrolidin — CAS 930-55-2	Tespit edilmemelidir.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya kauçuk tedarikçisi(leri), test raporu ile desteklenen uygunluk beyanı sunar. Test raporu, TS EN 12868 veya TS EN 14602 test yöntemine göre düzenlenmiş olmalıdır.
c) Organokalay bileşikleri			
Nihai ürün	Aşağıdaki organik kalay bileşikleri belirtilen limitlerin üzerinde bulunmayacaktır: Tribütiltin (TBT) 0,025 mg/kg; Dibütiltin (DBT) 1 mg/kg; Monobütiltin (MBT) 1 mg/kg; Dioktiltin (DOT) 1 mg/kg; Trifeniltin (TPT) 1 mg/kg.	Maddelere göre belirlenmiş limitler (bkz. kapsam)	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, TS EN ISO 16179 test yöntemine uygun olarak elde edilmiş test sonuçları ile desteklenen uygunluk beyanı sunar.
d) Ftalatlar			
Plastikler, kauçuk, sentetik malzemeler, kaplamalar ve baskılar	(i) Başvuru tarihinde risk değerlendirmesi yapılmış ve Kriter 5 gerekliliklerini sağlayan ftalatlar dışında kullanım yapılmayacaktır.	Kullanımı yasaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, uygunluk beyanı ve bu beyanını destekleyen GBF'leri başvuru dosyasında sunar.
	(ii) Aşağıdaki plastikleştiriciler kullanılmayacaktır: — 1,2-Benzendikarboksilik asit, di-C6-8 dallanmış alkil esterleri, C7-zengin (DIHP) — CAS 71888-89-6	Kısıtlı plastikleştiricilerin toplamı < %0,10 (ağırlıkça, w/w);	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, uygunluk beyanı ve bu beyanını destekleyen GBF'leri başvuru dosyasında sunar.

Uygulama alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
	— 1,2-Benzendikarboksilik asit, di-C7-11 dallanmış ve doğrusal alkil esterleri (DHNUP) — CAS 68515-42-4 — Bis(2-metoksietil) ftalat (DMEP) — CAS 117-82-8 — Diizobütil ftalat (DIBP) — CAS 84-69-5 — Bis(2-etilheksil) ftalat (DEHP) — CAS 117-81-7 — Dibütil ftalat (DBP) — CAS 84-74-2 — Benziyl bütil ftalat (BBP) — CAS 85-68-7 — Di-n-pentil ftalat (DnPP) — CAS 131-18-0 — 1,2-Benzendikarboksilik asit, dipentilester, dallanmış ve doğrusal — CAS 84777-06-0 — Diisopentil ftalat (DIPP) — CAS 605-50-5 — Diheksil ftalat (DnHP) — CAS 84-75-3 — N-pentil-izo-pentil ftalat — CAS 607-426-00-1 (iii) Üç yaş altı çocuk ayakkabıları için aşağıdaki ftalatlar kullanılmayacaktır: DINP (CAS 28553-12-0; 68515-48-0), DNOP (CAS 117-84-0), DIDP (CAS 26761-40-0; 68515-49-1).	Üç yaş altı çocuk ayakkabılarında toplam < %0,05 (ağırlıkça,w/w).	
e) Ekstrakte edilebilir metaller			
Nihai ürün	Üç yaş altı çocuk ayakkabılarında aşağıdaki limitler uygulanır: — Antimon (Sb): 30,0 mg/kg — Arsenik (As): 0,2 mg/kg — Kadmiyum (Cd): 0,1 mg/kg — Krom (Cr): 1,0 mg/kg (tekstil) — Kobalt (Co): 1,0 mg/kg — Bakır (Cu): 25,0 mg/kg — Kurşun (Pb): 0,2 mg/kg — Nikel (Ni): 1,0 mg/kg — Cıva (Hg): 0,02 mg/kg Diğer ayakkabılarda ve deri saraciye ürünlerinde uygulanacak limitler: — Antimon (Sb): 30,0 mg/kg — Arsenik (As): 1,0 mg/kg — Kadmiyum (Cd): 0,1 mg/kg — Krom (Cr): 2,0 mg/kg (tekstil) — Kobalt (Co): 4,0 mg/kg — Bakır (Cu): 50,0 mg/kg — Kurşun (Pb): 0,2 mg/kg — Nikel (Ni): 1,0 mg/kg	Maddelere göre belirtilen sınır değerlere uyulacaktır.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), aşağıda belirtilen test yöntemlerine uygun olarak elde edilmiş test sonuçlarıyla desteklenen bir uygunluk beyanı sunmalıdır: <i>Ekstraksiyon:</i> TS EN ISO 105-E04 (asit ter çözeltisi). <i>Tayin (analiz):</i> Deri için TS EN ISO 17072-1; tekstil ve plastik için ICP-MS veya ICP-OES yöntemleri. Lisans süresi boyunca kriterlere sürekli uygunluğun sağlandığını göstermek amacıyla testler yılda en az bir kez gerçekleştirilmelidir.

Uygulama alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
	— Cıva (Hg): 0,02 mg/kg		
Metal bileşenler	Ciltle doğrudan ve uzun süreli temas eden nikel içeren metal alaşımlardan nikel geçişi 0,5 µg/cm ² /hafta'dan düşük olmalıdır.	0,5 µg/cm ² /hafta	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), ürün metal bileşenlerinde nikel bulunmadığına dair bir beyan sunmalıdır. Bu beyan metal parça üreticisinden alınan sertifikayla veya TS EN 1811 test yöntemi sonuçlarıyla desteklenmiş bir uygunluk beyanı ile doğrulanmalıdır.
Kromla tabaklanmış deri	Nihai üründe Cr(VI) bulunmayacaktır.	Tespit edilmemelidir.	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), TS EN ISO 17075 (tespit sınırı: 3 ppm) yöntemine göre hazırlanmış test raporuyla desteklenen bir uygunluk beyanı sunmalıdır. Numune hazırlığı TS EN ISO 4044'e uygun olmalıdır. Lisans süresince yıllık test yapılır. Kromla tabaklanmamış deri bu gereklilikten muaftır.
	Nihai üründeki ekstrakte edilebilir krom içeriği, 200 mg/kg değerinin altında olmalıdır.	200 mg/kg	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), TS EN ISO 17072-1 yöntemine göre hazırlanmış test raporuyla desteklenen bir uygunluk beyanı sunar. Lisans süresince yıllık test yapılır. Kromla tabaklanmamış deri bu gereklilikten muaftır.
f) TDA ve MDA			
Poliüretan	Aşağıdaki aromatik diaminslerin her biri 5 mg/kg değerinin altında olmalıdır: • 2,4-Toluenediamin (2,4-TDA, CAS 95-80-7) • 4,4'-Diaminodifenilmetan (4,4'-MDA, CAS 101-77-9)	Her biri < 5 mg/kg	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, aşağıdaki prosedüre göre elde edilmiş sonuçlarla desteklenen uygunluk beyanı sunar: • Ekstraksiyon: %1 (a/h) sulu asetik asit çözeltisi ile ekstraksiyon yapılır. • Numune hazırlama: Numune, her bir numunenin yüzeyinin altından (yüzeyden en fazla 2 cm derinliğe kadar) alınacak altı parçanın birleştirilmesiyle oluşturulan kompozit numune olmalıdır.

Uygulama alanı	Kısıtlama kapsamı	Limit değerleri	Doğrulama
			- Tekrarlı ekstraksiyon: Aynı köpük numunesi üzerinde dört tekrarlı ekstraksiyon gerçekleştirilir. Her ekstraksiyonda numune ağırlığı/hacim oranı 1:5 olacak şekilde korunur. - Ekstraktların hazırlanması: Ekstraktlar birleştirilir, bilinen bir hacme tamamlanır, süzülür ve HPLC-UV veya HPLC-MS ile analiz edilir. Doğrulama koşulu: Analiz HPLC-UV ile yapılmışsa ve girişim/çakışma şüphesi varsa, numune HPLC-MS ile yeniden analiz edilir.
g) Formaldehit			
Nihai ürün / deri, tekstil	Nihai ürün bileşenlerindeki serbest ve hidrolize olmuş formaldehit miktarı aşağıdaki sınırları aşmamalıdır: • tekstil: < 20 mg/kg • deri: < 20 mg/kg (çocuk ayakkabısı); 75 mg/kg (astar ve iç tabanlar); 100 mg/kg (ürünün diğer kısımları); 100 mg/kg deri saraciye	Belirtilen limit değerleri	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya malzeme tedarikçisi(leri), test raporuyla desteklenen uygunluk beyanı sunar. Test yöntemleri: tekstil için TS EN ISO 14184-1; deri için TS EN ISO 17226-1.
h) Antimon			
Ham polyester lifleri	Ham polyester liflerinde bulunan antimon düzeyi 260 ppm'i aşmamalıdır.	260 mg/kg	Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi veya lif üreticisi(leri), üretim sürecinde kullanılmadığına ilişkin bir uygunluk beyanı veya uygunluk beyanını destekleyen test raporu sağlar. Test yöntemleri: Alevli Atomik Absorpsiyon Spektrometrisi veya İndüktif Eşleşmiş Plazma (ICP) Kütle Spektrometrisi. Test, yaş terbiye öncesinde ham liflerden alınan kompozit numune üzerinde yapılır.